



САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2020/3/СТА-ТТЗ

<p>Баянхонгор хот 2020 он</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын захирал бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: bunkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Б.Цэрэнчимэд Утас: 88117644 Цахим хаяг: tserenchimedb@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn</p>
-----------------------------------	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудитын тайлан.....	4
2.1. Оршил.....	4
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	4
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт.....	4
2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	5
2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	5
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	6
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	6
2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	7
2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	7
2.8.2 Авлага	8
2.8.7 Үндсэн хөрөнгө	9
2.8.8 Өр төлбөр	10
2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	10
Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.....	13
2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	13
2.12. Шилэн дансны мэдээлэл	13
2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	14
2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	14
1. Менежментийн захидал	14
3.1 .Харьяа төсөвт байгууллагатай холбоотой зөрчлийн талаар.	14
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	15
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	15
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	17
4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	21
4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	25
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	25
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	28

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан

1. Аудитын гэрчилгээ



**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail: bayankhongor@audit.gov.mn

Г БАЯНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Т
Р.ЖАМЪЯНДОРЖ ТАНАА

2020 о. 03.25 № 1/368

танай _____ -ны № _____ -т

Г Аудитын гэрчилгээ Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2, 8.9.3-д заасны дагуу Баян-Овоо сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт болон мөнгөн гүйлгээний тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын

* 005020301

хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Баянбулаг сумын Засаг дарга нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2. Аудитын тайлан

2.1. ОРШИЛ

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Р.Жамъяандорж танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, ХАРИУЦЛАГА

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2, 8.9.3-т заасны дагуу Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 03 дугаар сарын 11-ноос 2020 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Цэрэнчимэд гүйцэтгэв.

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2019 оны 12 дугаар сарын 20 -ны өдөр 133 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.-

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе

шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Баянбулаг сумын Засаг даргын харьяаны төсөвт байгууллагууд нь санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинэчлэх шаардлагатай гэж үзсэн байна.

Баянбулаг сумын Засаг даргын үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Баянбулаг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2019 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд холбогдох байгууллагуудаас хяналт шалгалт хийгээгүй байна.

Төрийн аудитын байгууллагаас эрх асуудлын хүрээний байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

№	Байгууллагын ангилал	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр				
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрлэсэн	Итгэл үзүүлсэн	Гэрээгээр хийлгэж дүгнэлт гаргасан	Аудитад хамрагдаагүй
1	Төсвийн шууд захирагч	2	4	-	2	-
	Дүн	2	4	-	2	-

2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Баянбулаг сумын Засаг даргын бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг аудитор гүйцэтгэлээ.

Баянбулаг сумын Засаг дарга санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Засгийн газрын санхүүгийн "Э-тайлан" программ хангамж ашигладаг байна.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 5 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 5 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг улсын төсвөөс санхүүждэг төсөвт байгууллагын хувьд байгууллагын нийт зардлыг суурь үзүүлэлт болгон сонгох нь зохимжтой гэж үзэн 2018 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1668356,3 мянган төгрөгийн 1.0 хувь буюу 16683,5 мянган төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 2013808,1 мянган төгрөгийн 1.0 хувь буюу 20138,1 мянган төгрөгөөр тооцсон бөгөөд төлөвлөлтийн шатанд тооцсон материаллаг байдлаас 3454,6 мянган төгрөгөөр өссөн нь төлөвлөлтийн шатанд 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг татсантай холбоотой байна.

2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгайн сангийн нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 8 байгууллага аудитад хамрагдсан байна. Үүнээс:

№	Байгууллагын нэр	Дүгнэлтийн хэлбэр	Аудитад хийсэн байгууллага нэр
1	ЗДТГ	Хязгаарлалттай	
2	Эрүүл мэндийн төв	Зөрчилгүй	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар
3	Ерөнхий боловсролын сургууль	зөрчилгүй	"Глобаль капитал аудит" ХХК
4	Цэцэрлэг	Зөрчилгүй	"Глобаль капитал аудит" ХХК
5	ИТХ	Түүвэрт хамрагдсан	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар
6	Соёлын төв		
7	Орон нутгийн хөгжлийн сан	Түүвэрт хамрагдсан	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар
8	Сум хөгжүүлэх сан		

Тайлант онд Баянбулаг сумын ЗДТГ нь сум сурталчлах арга хэмжээг Аж ахуй нэгж байгууллагаар гүйцэтгүүлэхээр Засаг даргын Тамгын газрын бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ худалдан авах зардлаас 10000,0 мянган төгрөгийг шилжүүлэхдээ хүчин төгөлдөр бус гэрээ байгуулан, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу гүйлгээ хийж, зарцуулалт тодорхойгүй, хэрэгжилтийг тооцоогүй зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байдлаар зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7 "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтууд зөрчсөний улмаас "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт авсан байна.

Баянбулаг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд зөрчил илрээгүй болно.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд залруулга хийгдээгүй.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

ТТЗ-чийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар акт тогтоогоогүй, албан шаардлага өгөгдөөгүй.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн залруулга

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд илэрсэн залруулагдаагүй алдаа зөрчил

2019 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 108,6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн байна.

Төсвийн шууд захирагчийн тайланд илэрсэн алдаа, зөрчил /сая.төг/

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн		Үүнээс					
				Зөвлөмж		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ИТХ								
2	ЗДТГ	11	58,6	5	33,9	1	4,8	2	19,9
3	Ерөнхий боловсролын сургууль	1	2,9			1	2,9		
4	Цэцэрлэг	1	0,2	1	0,2				
5	Эрүүл мэндийн төв	3	1,2			1	0,5	1	0,5
6	Соёлын төв	1	0,6			1	0,6	1	2,7
7	Сум хөгжүүлэх сан	3	45,1			1	35,1	1	10,0
8	Орон нутаг хөгжүүлэх сан								
	дүн	21	108,6	10	34,1	5	43,9	5	33,1

2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 187512.9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 126717.1 мянган төгрөг болж 60795.7 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Эцсийн үлдэгдлийн эзлэх хувь
Орон нутгийн ерөнхий орлого	86201,8	27486,8	-58714,9	21,69%
ОНХС	63195,3	49695,0	11419,5	39,09%
Сум хөгжүүлэх сан	63195,3	49695,0	-13500,3	39,22%
Дүн	187512,9	126717,1	-60795,7	100,0%

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 126717,1 мянган төгрөг нь дээрх харилцах дансанд байршиж байна. Үүнээс Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд 27486.8 мянган төгрөгийн үлдэгдлээс 7622,9 мянган төгрөг нь оны эцэст төсөвт байгууллагуудад орон нутгийн орлогоос санхүүжүүлсэн зарцуулаагүй үлдэгдлийг төвлөрүүлсэн, 19863.9 мянган төгрөг нь урьд оны зарцуулаагүй үлдэгдэл болон тайлант оны татварын орлогоос төвлөрсөн орлого байна.

БНА-2020/3/СТА-ТТЗ

2.8.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 143981,2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 154090,1 мянга төгрөг болж 10108,9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3079.0	97.4	-2981.6
Байгууллагаас авах авлага	2765.3	1206.4	-1558.9
Зээлийн хүүгийн авлага	138136.9	152786.3	14649.4
Дүн	143981.2	154090.1	10108.9

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлага өмнөх оноос 10108.9 мянган төгрөгөөр өссөний гол шалтгаан нь СХС-аас 60490.0 мянган төгрөгийн зээлийн олгосон болон эргэн төлөлттэй холбоотой байна.

Авлагын үлдэгдлийг аудитаар судалж үзэхэд олон жилийн насжилттай сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлт хангалтгүй хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлага 35,1 сая төгрөг байна.

2.8.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 144368.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 190333.3 мянган төгрөг болж, 75965.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	28686.4	35524.9	6838.1
Бичиг хэргийн материал	1740.2	3355.3	1615.1
Аж ахуйн материал	21740.8	26626.9	4886.1
Сэлбэг хэрэгсэл		310.0	310.0
Тулш, шатах тослох материал	3580.3	3410.1	-170.2
Хүнсний материал	1301.5	1797.7	496.2
Бусад хангамжийн материал	54877.5	106408.7	51531.2
Мал амьтад	1349.0	450.0	-899.0
Нөөцийн бараа	1092.1	12450.0	11357.9
Дүн	114368.3	190333.6	75965.3

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд хандив тусламж, шилжүүлэн авсан 30295.1 мянга, төсвийн хөрөнгөөр 433720.0 мянган төгрөгийн бараа материал авч, 5971,4 мянган төгрөгийн бараа материалыг дотоод шилжүүлгээр гүйлгээ хийж, 382078,2 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна.

Хүснэгт №3.1 материалын дэлгэрэнгүй /мянган төгрөг/

**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Д.д	Байгууллага	Эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн			хасагдсан			Эцсийн үлдэгдэл
			төсвийн хөрөнгөөр	хандив тусламжаар	дотоод шилжүүлгээр	Зарцуулсан	акталсан	бусад	
1	Сумын ИТХурал	1,046.1	4,289.8	0.0	0.0	4,289.8	0.0	0.0	1,046.1
2	Сумын ЗДТГ	18,899.4	69,958.6	0.0	0.0	51,489.5	0.0	0.0	37,368.4
3	Сумын эмнэлэг	16,980.4	75,613.8	125.0	0.0	75,351.0	0.0	0.0	17,368.2
4	Сургууль	47,551.1	173,552.3	7,900.0	2,541.1	145,660.8	0.0	5,603.4	80,280.3
5	Цэцэрлэг	18,720.6	57,893.9	0.0	19,729.0	63,437.5	0.0	388.0	32,538.0
6	Соёлын төв	11,170.6	39,961.6	0.0	0.0	41,849.6	0.0	0.0	9,282.6
7	ОНХС	0.0	12,450.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	12,450.0
	Дүн	114,368.3	433,720.0	8,025.0	22,270.1	382,078.2	-	5,971.4	190,333.7

2.8.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 4478426.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4464915.3 мянган төгрөг болж, 13511.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №4. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

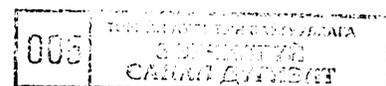
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	3347245.0	3362705.0	15460.0
Тээврийн хэрэгсэл	166751.5	183664.4	16912.8
Машин тоног төхөөрөмж	537212.7	495545.7	-41667.1
Тавилга эд хогшил	202405.9	196171.2	-6234.7
Зам гүүрийн байгууламж			
Түүх дурсгалын үнэт зүйлс	931.6	931.6	0
Дуусаагүй барилга, байгууламж			
Номын фонд	27798.9	21943.8	-5855.1
Бусад үндсэн хөрөнгө	145738.1	153391.1	7653.0
Программ хангамж	2880.	3100.0	2200.0
Бусад биет бус хөрөнгө	47462.5	47462.5	0
Дүн	4478426.3	4464915.3	-13511.0

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 108244.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, үнэ төлбөргүй, хандив тусламжаар 82867.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн мөн 204622.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталсан зэрэг нь хөрөнгийн үнэ 13511,0 төгрөгөөр буурахад нөлөөлжээ.

Хүснэгт №4.1 Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй /мянган төгрөг/

Байгууллага	Эхний үлдэгдэл	Төсвийн болон өөрийн хөрөнгийн эх үүсвэрээр худалдаж авсан	Үнэ төлбөргүй хандив, тусламжаар авсан	Акталсан	Балансаас баланс-д шилжүүлж өгсөн	Эцсийн үлдэгдэл
Сургууль	835259.7	22905.2	10000.0	62546.7	-	805618.2
Цэцэрлэг	319526.7	7000.0	11297.5	17476.5	-	320347.8
Эрүүл мэндийн төв	1484852.6	17849.0	4000.0	5974.7	-	1431080.3
Соёлын төв	880861.9	362.0	437.0	2817.0	-	886034.9
ИТХ	8900.0		320.0	3706.0	-	8394.0



**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

ЗДТГ	964899.5	56870.0	50000.0	58329.5	1013440.0
Дүн	4478426.3	108244.2	82867.5	204622.7	4464915.3

2.8.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 350.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 353.8 мянган төгрөг болж, 3.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №5. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан - үлдэгдэл
Богино хугацаат өр төлбөр дүн	350.1	353.8	3.7
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	156.6	21.6	
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	159.0	0	-159.0
Байгууллагад төлөх өглөг	34.5	332.2	297.7
Хувь хүмүүст төлөх өглөг			
Нийт дүн	350.1	353.8	3.7

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Оны эхэнд Сургууль 14.4 мянга, ЭМТ 335.7 мянган төгрөгийн бусад байгууллага өглөггүй байсан бөгөөд эдгээр өглөг тайлант онд бүрэн төлөгдсөн байна. Харин оны эцэст ЗДТ 332.2 мянга, ИТХ 16.2 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарчээ.

Хүснэгт 5.1 Өглөгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

№	Төсвийн захирагч	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс:	
				Ажиллагсадтай холбоотой	Байгууллага хоорондын
1	Сургууль	14.4			
2	Бага сургууль				
3	Цэцэрлэг				
4	Соёлын төв				
5	ИТХ		16.2	16.2	
6	ЗДТГ		332.2		332.2
7	Эрүүл мэндийн төв	335.7			
8	СХС				
	Дүн	350.1	348.4	172.8	525.7

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

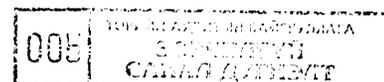
Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3967662.7 мянга, эцсийн үлдэгдэл 3980519.9 мянган төгрөг болж, 12857.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд үндсэн үр дүнгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

Хүснэгт № 6 Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал	1558392.2	1558392.2	0	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	876481.0	876481.0	0	
Хуримтлагдсан үр дүн	1532783.5	1545646.7	12863,2	100
Дахин үнэлгээний нөөц				
Дүн	3967656,7	3980519,9	12863,2	100

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга



Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Аймгийн ИТХ-ын 2018 оны төсөв батлах тухай 10/03 дугаар тогтоолд зааснаар Баянбулаг сумын Засаг дарга тайлант онд татварын орлогоор улсын төсөвт 4100.0 мянга, аймгийн төсөвт 78500.0 мянга, нийт 82600.0 мянган төгрөгийн орлого оруулахаар батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 83733.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 101,37 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 7. Төвлөрүүлэх орлого / мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1. Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого	4100.	4676.8	576.8	114.06
1.1. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	1600.0	2066.9	466.9	129.18
1.2. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	1700.0	2086.2	386.2	122.7
1.3. Агаарын бохирдлын төлбөр	800.0	523.7	-276.3	65.4
2. Аймгийн орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	78500.0	79057.0	557.0	100.0
2.1. Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	70000.0	70083.7	83.7	100.1
2.2. Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	500.0	785.7	285.7	157.1
2.3. Газрын төлбөр	1800.0	1872.1	72.1	104.0
2.4. Авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	6200.0	6315.5	115.5	101.9
Нийт дүн	82600.0	83733.8	1133,8	101.37

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Татварын хэлтсээс ирүүлсэн татварын орлогын мэдээ

Улсын төсөвт төвлөрүүлэх оруулах орлогын төлөвлөгөөг 60,1 хувиар биелүүлж 39,9 хувиар тасарсан нь аж ахуй нэгж байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэлтийн орлогоос шалтгаалж. Аймагт төвлөрүүлэх орлогыг 98 хувиар биелүүлж 1,7 хувиар орлогын төлөвлөгөө тасарсан үл хөдлөх эд хөрөнгийн татвар, газрын төлбөрийн орлого дутуу төвлөрснөөс шалтгаалсан байна.

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын хуралдааны 2018.12.18-ний өдрийн 10/01 тоот тогтоолоор сумд төвлөрөх татварын орлогыг 49900.0 мянга, татварын бус орлогыг 1500.0 мянга, ТБӨ-г 600,0 мянга нийт 51400.0 мянган төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 98139.1 мянган төгрөг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 190.9 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 9. Сумын орон нутгийн орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1. Татварын орлого	49900.0	94080.5	44180.5	188.53
1.1. ИОТХ	4500.0	10843.6	6343.6	241.0
1.2. Хадгаламжийн хүүгийн орлого	19000.0	24132.4	5132.4	127.1
1.4. Бууны татвар	2100.0	1590.0	-510.0	75.7
1.5. Улсын тэмдэгтийн хураамж	1200.0	4833.4	3633.4	402.8
1.6. Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	9000.0	9822.1	822.1	109.1
1.7. ТТАМАТөлбөр	300.0	300.0	0	100.0
1.8 Ан агнуур	13500.0	42258.8	28758.8	313.0
1.9 Нохойны татвар	300.0	300.0	0	100.0
2. Татварын бус орлого	1500.0	3428.6	1928.6	228.6
2.1 Хүү торгуулийн орлого	1500.0	3428.6	1928.6	228.6
ТБӨ	600.0	630.0	30.0	105.0

Нийт дүн	51400.0	98139.1	46739,1	190.93
----------	---------	---------	---------	--------

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөрт зориулан 2045565,1 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1925343,0 мянган төгрөгийг урсгал зардалд, 120222,1 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт 2045565,1 мянган төгрөгийн зардлын 1133646,3 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 17392,2 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтээс, 693144.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 73422.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 30941,7 мянган төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 97018.1 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1940686,8 төгрөг буюу 94,87 хувьтай байгаа нь цалингийн зардал 4028.1 мянга, ндш-зардал 322.7 мянга, тогтмол зардал 70.3 мянга, хангамж, бараа материалын зардал 3807.4 мянга, норматив зардал 2980.6 мянга, эд хогшил худалдан авах зардал 1219.4 мянга, томилолтын зардал 599.9 мянга, БГАУТХ-ийн зардал 32174.3 мянган төгрөгөөр тус тус зарцуулагдаагүй байгаа зэрэг нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

Хүснэгт 10.Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	60,300.5	60,299.8	-0.70	100
Засаг даргын Тамгын газар	410,282.3	402,662.3	-7,620.00	98.1
Ерөнхий боловсролын сургууль	623,643.0	621,702.3	-1,940.70	103.9
Мандал бага сургууль			0.00	
Цэцэрлэг	249,705.6	248,169.1	-1,536.50	99.4
Соёлын төв	116,999.8	115,032.6	-1,967.20	101.4
Эрүүл мэндийн төв	375,852.0	370,328.2	-5,523.80	98.5
Сум хөгжүүлэх сан	88,559.8	60,490.0	-28,069.80	100
Орон нутгийн хөгжлийн сан	120,222.1	62,002.5	-58,219.60	100
Нийт дүн	2,045,565.1	1,940,686.8	-104,878.30	94.87

Хүснэгт 10.1 Төсвийн гүйцэтгэл зардлын ангилалаар /мянган төгрөг/

ангилал	Үзүүлэлт	батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хувь	хэтрэлт, хэмнэлт-
2.00	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,045,565.1	1,940,686.9	94.9	(104,878.2)
2101.00	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,078,352.8	1,074,324.7	99.6	(4,028.1)
2102.00	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,612.8	136,290.1	99.8	(322.7)
2103.00	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	144,447.5	144,377.2	100.0	(70.3)
2104.00	Хангамж, бараа материалын зардал	72,842.9	69,035.5	94.8	(3,807.4)
2105.00	Нормативт зардал	109,965.3	106,984.7	97.3	(2,980.6)
2106.00	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	86,327.2	85,107.8	98.6	(1,219.4)
2107.00	Томилолт, зочны зардал	18,381.2	17,781.3	96.7	(599.9)
2108.00	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, х	142,115.6	109,941.3	77.4	(32,174.3)
2109.00	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,324.4	67,905.8	98.0	(1,418.6)
2131.00	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	39,947.4	39,910.0	99.9	(37.4)
213205.00	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,430.0	17,430.0	100.0	-
213209.00	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,595.9	9,595.9	100.0	-
220001.00	Хөрөнгийн зардал	120,222.1	62,002.6	51.6	(58,219.5)
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,045,565.1	1,938,606.2	94.8	(106,958.9)
131007.00	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,133,646.3	1,127,269.6	99.4	(6,376.7)
132001.00	Орон нутгийн төсвөөс	693,144.7	675,521.4	97.5	(17,623.3)
132007.00	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	73,422.1	73,422.1	100.0	-
134002.00	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,392.2	14,773.3	84.9	(2,618.9)
1200041.00	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,341.7	47,619.7	156.9	17,278.0
1200042.00	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600.0	-		
1200043.00	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	97,018.1	-		

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсөв: Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчаас ИТХ 500.0 мянга, ЗДТГ 43004.8 мянга, ЭМТ 83.4 мянга, Сургууль 26375.0 мянга, Соёлын төв 5082.2 мянга, нийт 75045.5 мянган төгрөг зарцуулагдсан байна.

Хүснэгт 11. Нэмэлт төсвийн судалгаа /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Санхүүжилт	Зарцуулалт
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	500,0	500,0
Засаг даргын Тамгын газар	43004.8	43004.8
Эрүүл мэндийн төв	83.4	83.4
Ерөнхий боловсролын сургууль	26375.0	26375.0
Соёлын төв	5082.2	5082.2
Нийт дүн	75045.5	75045.5

Эх сурвалж: Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал
Байхгүй

2.12. Шилэн дансны мэдээлэл

Баянбулаг сумын Засаг дарга Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан 120 мэдээллийг хугацаанд нь, 34 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	12	12	9	2	1
2	Хагас жил	3	3	3		
3	Улирал бүр	2	8	8		
4	Сар бүр	5	60	49	11	

5	Тухай бүр	6	72	51	21	
6	Нийт	28	155	120	34	1

2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Баянбулаг сумын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд гэрээт аудитор Даваабат хийж, аудитаар акт, албан шаардлага зөвлөмж өгөөгүй байна.

2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4.1.3 дахь заалт, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

1. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Баянбулаг сумын Засаг даргын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 .Харьяа төсөвт байгууллагатай холбоотой зөрчлийн талаар.

3.1.1 Илрүүлэлт:

Баянбулаг сумын төсөвт байгууллагуудад хийсэн СТА-аар 108,6 сая төгрөгийн 20 зөрчил илэрч, санхүүгийн тайланд 0.2 сая төгрөгийн 1 залруулга хийгдэж, зөрчлийг давтан БНА-2020/3/СТА-ТТЗ

гаргахгүй байх 34.1 сая төгрөгийн 5 зөвлөмж өгч, зөрчлийг арилгах 44.0 сая төгрөгийн 8 төлбөрийн акт тогтоож, 30,4 сая төгрөгийн 4 албан шаардлага хүргүүлж, сумын здтг-ынэ санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгөгдсөн байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тавих хяналт сулаас зөрчил давтагдан гарах

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулан, авлагыг барагдуулж, Төсвийн тухай хуульд заасан эрхээ бүрэн хэрэгжүүлж, гаргасан алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх тал дээр анхаарч ажиллах.

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Асуудлын бүртгэлээр төсвийн захирагчид танилцуулсан бөгөөд хүлээн зөвшөөрсөн болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг 2020 оны 06 дугаар сарын 1-ний дотор холбогдох нотлох баримтын хамт 2020 оны 06 дугаар сарын 1-ний дотор албан тоотой ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	445,862,379.47	471,140,913.42
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	187,512,877.79	126,717,147.82
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	187,512,877.79	126,717,147.82
3121	Төгрөг	187,512,877.79	126,717,147.82
31211	Төрийн сангийн харилцах	187,512,877.79	126,717,147.82
33	АВЛАГА	143,981,226.10	154,090,087.02
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,347,867.68	606,371.30
335	Бусад авлага	3,496,477.32	697,406.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	417,442.00	600,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,079,035.32	97,406.00
336	Зээлийн авлага	138,136,881.10	152,786,309.72
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	138,136,881.10	152,786,309.72
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	138,136,881.10	152,786,309.72
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	113,276,175.58	177,883,678.58
351	Түүхий эд материал	28,686,814.00	35,524,877.00

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

35110	Тусгай зориулалттай материал	28,686,814.00	35,524,877.00
354	Хангамжийн материал	83,240,361.58	141,908,801.58
35410	Бичиг хэргийн материал	1,740,220.00	3,355,320.00
35420	Аж ахуйн материал	21,740,830.00	26,626,930.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		310,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,580,350.00	3,410,100.00
35460	Хүнсний материал	1,301,470.00	1,797,710.00
35470	Бусад хангамжийн материал	54,877,491.58	106,408,741.58
35600	Мал амьтад	1,349,000.00	450,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	1,092,100.00	12,450,000.00
36600	Бусад нөөц	1,092,100.00	12,450,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,522,144,465.52	3,509,732,763.16
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,522,144,465.52	3,509,732,763.16
392	Биет хөрөнгө	3,474,687,902.92	3,462,050,263.16
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,347,244,975.00	3,362,704,975.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(261,615,289.51)	(357,379,417.08)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	166,751,496.00	183,664,384.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(88,517,933.30)	(78,763,502.18)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	537,212,755.86	495,545,660.69
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(420,761,162.36)	(351,882,459.07)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	202,405,901.43	196,171,188.52
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,023,937.03)	(120,469,833.03)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	931,620.00	931,620.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	145,738,126.00	153,391,126.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,477,556.37)	(43,807,299.89)
39217	Ном	27,798,907.20	21,943,820.20
393	Биет бус хөрөнгө	47,456,562.60	47,682,500.00
39301	Програм хангамж	2,880,000.00	3,100,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,885,937.40)	(2,880,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	47,462,500.00	47,462,500.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,968,006,844.99	3,980,873,676.58
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	350,108.00	353,771.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	350,108.00	353,771.00
413	Өглөг	350,108.00	353,771.00

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	156,576.00	21,571.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	159,052.00	
4136	Бусад өглөг	34,480.00	332,200.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	34,408.00	332,200.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,967,656,736.99	3,980,519,905.58
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,967,656,736.99	3,980,519,905.58
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,558,392,168.81	1,558,392,168.81
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,532,783,523.39	1,545,646,691.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,434,611,862.05	1,532,789,460.79
51220	Тайлант үеийн үр дүн	98,171,661.34	12,857,231.19
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	876,481,044.79	876,481,044.79
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,968,006,844.99	3,980,873,676.58

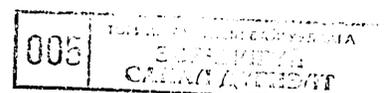
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,139,567,292.82	2,026,665,295.65
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	90,557,095.15	94,080,470.03
110	Орлогын албан татвар	24,290,071.15	34,976,035.03
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	24,290,071.15	34,976,035.03
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,601,617.00	10,843,599.00
110003	Хөрөнгийн орлого	18,688,454.15	24,132,436.03
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,190,000.00	1,590,001.00
113002	Бууны албан татвар	2,190,000.00	1,590,001.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	64,077,024.00	57,514,434.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,504,200.00	14,955,544.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,404,200.00	4,833,470.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	100,000.00	300,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	-	9,822,074.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	60,900,000.00	42,258,890.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	60,900,000.00	42,258,890.00
1183	Бусад татвар	1,672,824.00	300,000.00

**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

118301	Бусад татвар	1,372,824.00	
118304	Нохойны албан татвар	300,000.00	300,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	209,249,911.67	119,200,317.62
120	Нийтлэг татварын бус орлого	209,249,911.67	119,200,317.62
120003	Торгуулийн орлого	2,308,000.00	3,428,650.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	206,941,911.67	115,771,667.62
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,389,777.57	1,639,167.62
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	200,000.00	2,430,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	202,352,134.10	111,702,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,839,760,286.00	1,813,384,508.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,032,944,000.00	1,130,846,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,032,944,000.00	1,130,846,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	63,031,172.00	75,045,488.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	63,031,172.00	55,392,600.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		19,652,888.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	711,297,300.00	592,719,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	347,989,400.00	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	314,027,800.00	519,297,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	49,280,100.00	73,422,100.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	25,049,885.00	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,049,885.00	
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	7,437,929.00	14,773,320.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	7,437,929.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		14,773,320.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,935,797,481.47	1,997,953,414.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,890,815,171.47	1,997,953,414.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,436,134,099.47	1,951,799,574.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	830,541,981.00	1,093,000,042.68
210101	Үндсэн цалин	732,415,123.00	940,752,686.68



210102	Нэмэгдэл	34,292,764.00	33,719,061.00
210104	Урамшуулал	24,085,114.00	87,675,088.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	39,748,980.00	30,853,207.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,778,834.00	142,978,230.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	122,778,834.00	135,064,124.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал		2,003,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		1,577,864.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		398,441.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		3,934,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	119,426,826.00	144,154,310.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,979,026.00	11,773,331.00
210302	Түлш, халаалт	106,047,800.00	129,880,979.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,400,000.00	2,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	67,909,011.00	87,402,917.00
210401	Бичиг хэрэг	7,856,544.00	13,519,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,143,450.00	51,589,840.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,650,682.00	4,464,420.00
210404	Ном, хэвлэл	561,300.00	499,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	665,700.00	455,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,128,532.00	7,372,120.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	902,803.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал		9,502,437.00
2105	Нормативт зардал	100,920,550.00	99,478,934.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	19,833,139.00	17,939,223.00
210502	Хоол, хүнс	76,847,411.00	79,983,311.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,240,000.00	1,556,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,538,300.00	53,489,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	232,300.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		200,000.00
210604	Урсгал засвар	5,306,000.00	53,289,000.00

**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

2107	Томилолт, зочны зардал	9,607,950.00	17,081,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,607,950.00	12,090,800.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		4,990,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,333,295.00	80,683,245.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,860,279.00	76,076,045.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		600,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		13,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		29,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,447,800.00	3,564,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	25,216.00	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	137,077,352.47	233,531,595.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,378,768.00	40,547,906.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,991,600.00	5,309,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	117,706,984.47	187,674,689.58
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	454,681,072.00	46,153,840.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	3,200,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		3,200,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	68,426,439.00	26,564,900.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	32,974,139.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,145,000.00	16,969,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	14,632,200.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,675,100.00	9,595,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	347,989,400.00	-
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	347,989,400.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	30,320,273.00	12,812,222.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,049,885.00	-
213404	Хөрөнгийн /Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,270,388.00	-
213405	Хөрөнгийн /Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		12,812,222.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,944,960.00	3,576,718.00

213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,944,960.00	3,576,718.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	44,982,310.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	44,982,310.00	-
220001	Барилга байгууламж	44,982,310.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	203,769,811.35	28,711,881.37
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	105,598,150.01	15,854,650.18
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		15,854,650.18
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	72,482,825.11	
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	33,115,324.90	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(105,598,150.01)	(15,854,650.18)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	98,171,661.34	12,857,231.19

4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,994,868,454.62	1,960,313,367.03
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	90,557,095.15	94,080,470.03
110	Орлогын албан татвар	24,290,071.15	34,976,035.03
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	24,290,071.15	34,976,035.03
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,601,617.00	10,843,599.00
110003	Хөрөнгийн орлого	18,688,454.15	24,132,436.03
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,190,000.00	1,590,001.00
113002	Бууны албан татвар	2,190,000.00	1,590,001.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	64,077,024.00	57,514,434.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,504,200.00	14,955,544.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,404,200.00	4,833,470.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	100,000.00	300,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		9,822,074.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	60,900,000.00	42,258,890.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	60,900,000.00	42,258,890.00
1183	Бусад татвар	1,672,824.00	300,000.00

**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

118301	Бусад татвар	1,372,824.00	
118304	Нохойны албан татвар	300,000.00	300,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	64,551,073.47	52,848,389.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	64,551,073.47	52,848,389.00
120003	Торгуулийн орлого	2,308,000.00	3,428,650.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	62,243,073.47	49,419,739.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	62,243,073.47	48,789,739.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		630,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,839,760,286.00	1,813,384,508.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,057,993,885.00	1,130,846,300.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,049,885.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,032,944,000.00	1,130,846,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	63,031,172.00	75,045,488.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	63,031,172.00	75,045,488.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	711,297,300.00	592,719,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	347,989,400.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	314,027,800.00	519,297,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	49,280,100.00	73,422,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	7,437,929.00	14,773,320.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	7,437,929.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		14,773,320.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,794,707,001.00	1,849,062,327.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,794,707,001.00	1,849,062,327.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,340,025,929.00	1,802,447,487.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	854,461,848.00	1,074,324,710.00
210101	Үндсэн цалин	682,814,073.00	845,873,313.00
210102	Нэмэгдэл	67,745,500.00	82,668,503.00
210104	Урамшуулал	50,072,140.00	90,272,509.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	53,830,135.00	55,510,385.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	102,209,373.00	136,290,077.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	69,637,553.00	94,967,777.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,393,400.00	10,346,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,516,000.00	8,276,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,608,500.00	2,069,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,053,920.00	20,630,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	124,458,771.00	144,377,210.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,041,600.00	12,052,510.00
210302	Түлш, халаалт	109,117,171.00	129,824,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,300,000.00	2,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,565,860.00	66,328,290.00
210401	Бичиг хэрэг	6,665,060.00	6,840,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,298,600.00	42,665,390.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,337,900.00	6,575,200.00
210404	Ном, хэвлэл	581,300.00	499,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,399,300.00	1,588,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,283,700.00	8,159,400.00
2105	Нормативт зардал	100,869,300.00	106,984,704.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,251,800.00	17,958,875.00
210502	Хоол, хүнс	77,448,300.00	78,536,929.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,169,200.00	10,488,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,801,100.00	47,776,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	29,800.00	
210602	Тавилга		1,470,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		200,000.00
210604	Урсгал засвар	5,771,300.00	46,106,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,896,100.00	17,781,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,896,100.00	12,170,200.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		5,611,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,739,103.00	148,016,590.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	50,109,887.00	143,409,390.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		13,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		29,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,604,000.00	3,564,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	25,216.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,024,474.00	60,567,806.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,881,874.00	53,698,806.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,142,600.00	6,869,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	454,681,072.00	46,614,840.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	3,200,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		3,200,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	68,426,439.00	27,025,900.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	7,437,929.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,145,000.00	17,430,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	40,168,410.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,675,100.00	9,595,900.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	378,309,673.00	12,812,222.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	347,989,400.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,049,885.00	
213404	Хөрөнгийн Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,270,388.00	12,812,222.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,944,960.00	3,576,718.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,944,960.00	3,576,718.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	200,161,453.62	111,251,040.03
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	65,267,210.00	172,046,770.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	65,267,210.00	172,046,770.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	65,267,210.00	172,046,770.00
220001	Барилга байгууламж		63,802,570.00
223001	Бусад хөрөнгө	44,982,310.00	

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	20,284,900.00	108,244,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(65,267,210.00)	(172,046,770.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	134,894,243.62	(60,795,729.97)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	52,618,634.17	187,512,877.79
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	187,512,877.79	126,717,147.82

4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2016оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,510,929,668.81	411,598,814.04	1,434,611,862.05	3,357,140,344.90
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,510,929,668.81	411,598,814.04	1,434,611,862.05	3,357,140,344.90
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		464,882,230.75		464,882,230.75
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	47,462,500.00			47,462,500.00
Тайлант үеийн үр дүн			98,171,661.34	98,171,661.34
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,558,392,168.81	876,481,044.79	1,532,783,523.39	3,967,656,736.99
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,558,392,168.81	1,341,363,275.54	1,630,955,184.73	3,967,656,736.99
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			5,937.40	5,937.40
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,558,392,168.81	876,481,044.79	1,532,789,460.79	3,967,662,674.39
Тайлант үеийн үр дүн			12,857,231.19	12,857,231.19
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,558,392,168.81	876,481,044.79	1,545,646,691.98	3,980,519,905.58

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

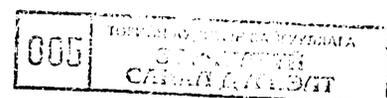
Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,045,565,100.00	1,940,686,891.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,925,343,000.00	1,878,684,321.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,858,369,700.00	1,811,748,421.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,078,352,800.00	1,074,324,710.00
210101	Үндсэн цалин	847,634,300.00	845,873,313.00
210102	Нэмэгдэл	82,707,500.00	82,668,503.00

**Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210104	Урамшуулал	90,290,800.00	90,272,509.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	57,720,200.00	55,510,385.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,612,800.00	136,290,077.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	95,267,800.00	94,967,777.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,336,600.00	10,346,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,269,100.00	8,276,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,067,100.00	2,069,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,672,200.00	20,630,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	144,447,500.00	144,377,210.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,969,500.00	12,052,510.00
210302	Түлш, халаалт	129,978,000.00	129,824,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,500,000.00	2,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,842,900.00	69,035,490.00
210401	Бичиг хэрэг	6,858,100.00	6,840,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,676,000.00	42,665,390.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,301,900.00	6,595,200.00
210404	Ном, хэвлэл	3,186,700.00	3,186,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,660,000.00	1,588,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,160,200.00	8,159,400.00
2105	Нормативт зардал	109,965,300.00	106,984,704.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,963,800.00	17,958,875.00
210502	Хоол, хүнс	80,102,600.00	78,536,929.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,898,900.00	10,488,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	86,327,200.00	85,107,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,685,000.00	20,651,000.00
210602	Тавилга	15,150,000.00	15,150,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	200,000.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	50,292,200.00	49,106,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	18,381,200.00	17,781,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	12,381,200.00	12,170,200.00

Баянбулаг сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	6,000,000.00	5,611,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	142,115,600.00	109,941,324.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	137,493,600.00	105,334,124.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	18,000.00	13,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	40,000.00	29,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,324,400.00	67,905,806.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,455,100.00	61,036,806.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,869,300.00	6,869,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	66,973,300.00	66,935,900.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	39,947,400.00	39,910,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	39,947,400.00	39,910,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	27,025,900.00	27,025,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,430,000.00	17,430,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,595,900.00	9,595,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	120,222,100.00	62,002,570.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	120,222,100.00	62,002,570.00
220001	Барилга байгууламж	120,222,100.00	62,002,570.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,045,565,100.00	1,938,606,160.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,133,646,300.00	1,127,269,582.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,133,646,300.00	1,127,269,582.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	766,566,800.00	748,943,519.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	693,144,700.00	675,521,419.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	73,422,100.00	73,422,100.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	17,392,200.00	14,773,320.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,392,200.00	14,773,320.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	127,959,800.00	47,619,739.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,341,700.00	47,619,739.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.00	



1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	97,018,100.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		101,311,080.17
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		99,230,349.17
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6	6
610001	Төсвийн байгууллага	6	6
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	117	116
620001	Удирдах ажилтан	15	15
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	63	62
620003	Үйлчлэх ажилтан	18	18
620004	Гэрээт ажилтан	21	21
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	60	60
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	250	250
630001	Төрийн өмчит ЕБС	250	250
632	МЭРГЭЖЛИЙН СУРГАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТӨВ	90	90
632001	Төрийн өмчит МСҮТ	90	90
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	117	116
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	21	21
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	16	16
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	10	10
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)	41	40
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	22	22
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	75,045,488.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	75,045,488.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	62,233,266.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	62,233,266.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	62,233,266.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,812,222.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,812,222.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,812,222.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	75,045,488.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	75,045,488.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,045,488.00

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Бэлтгэсэн:
АУДИТОР *[Signature]* Б.ЦЭРЭНЧИМЭД
Огноо: 2020.03.23

Анхан шатанд хянасан:
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР *[Signature]* А.ЦЭЭНЯМ
Огноо: 2020.03.23

Хоёр дахь шатанд хянасан:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *[Signature]* Б.МӨНХБАТ
Огноо: 2020.03.23

